

ILT

Postbus 16191

2500 BD Den Haag

www.ilent.nl

Contactpersonen

[Redacted contact information]

Datum

27 december 2016

memo

REACH- en Administratieverplichtingen voor tankterminals en traders van brandstoffen

Inleiding

Door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) worden onder meer inspecties uitgevoerd bij tankterminals en traders die een rol spelen in de brandstoffenketen. De tankterminals slaan stoffen op voor derden (vaak handelaren/traders), mengen stoffen in de tanks in opdracht van de huurder van deze tanks (ook vaak handelaren/traders) en laden en lossen stoffen in tanks en in schepen. In dit memo wordt uiteengezet welke verplichtingen deze bedrijven hebben in het kader van de REACH-verordening¹ en het Administratiebesluit milieugevaarlijke stoffen en preparaten, en welke rol zij vervullen in de keten.

REACH

Raffinageprocessen; de basis van stookolie

Bij raffinage van aardolie ontstaan verschillende producten die een grote verscheidenheid aan stoffen bevatten. Deze producten worden in REACH gedefinieerd als UVCB-stoffen (substances of Unknown or Variable composition, Complex reaction products or Biological origin). Hoewel deze producten uit verschillende individuele stoffen in variabele samenstelling bestaan, worden deze producten onder REACH als een stof beschouwd.

Daarnaast kunnen raffinaderijen bepaalde destillatiefracties - die afzonderlijk als UVCB-stof zijn geregistreerd- mengen, als integraal onderdeel van het productieproces, tot een nieuwe UVCB met een aparte, eigen registratie. Zolang dit op de raffinaderij gebeurt waar de stoffen zijn geproduceerd, wordt dit onder REACH ge-

¹ REACH verordening EU/1907/2006

zien als het fabriceren van een stof (de “refinery blending exemption” uit de brief van ECHA aan CONCAWE ²).

Als dit mengen van UVCB-stoffen echter gebeurt nadat deze in de handel zijn gebracht (“in de handel brengen” zie art 3.12 van REACH), dan is er geen sprake van het fabriceren van een stof. Er is dan sprake van een mengsel³ van verschillende UVCB’s. Een dergelijk mengsel mag niet als stof met één registratienummer worden aangemerkt.

Kort samengevat zijn de producten die de raffinaderij verlaten in de meeste gevallen UVCB-stoffen, die als stof voorzien zijn van een registratienummer. Olieproducten die buiten de raffinaderij worden samengesteld uit verschillende stoffen (al dan niet UVCB’s) zijn mengsels.

Blendmaterialen

Omdat stookolie die van de raffinaderij komt in de meeste gevallen niet rechtstreeks kan worden ingezet als brandstof voor schepen, worden er stoffen bijgevoegd om de eigenschappen te veranderen. Hierbij moet worden gedacht aan verlaging van de viscositeit, verbetering van de stabiliteit of verlaging van het vlampunt. Deze blendmaterialen kunnen reguliere stromen zijn of partijen die worden gekocht op de zogenoemde spotmarkt.

Tankterminals (blenders)

Een tankterminal is een bedrijf waar opslag plaatsvindt van brandstoffen of chemische producten. Meestal wordt opslagcapaciteit aan derden verhuurd. De tankterminal ontvangt producten van diverse partijen die in tanks terecht komen waarin op specificatie van de eigenaar van de stoffen een mengsel wordt samengesteld ofwel wordt geblend. Tankterminals worden daarom ook wel “blenders” genoemd.

De eigenaar van de stoffen en huurder van de tanks is meestal een handelaar, ook wel “trader” genoemd.

Bij tankterminals komen meerdere producten (stookolie, blendmaterialen) met verschillende samenstellingen binnen. Deze kunnen bestaan uit:

² Zie brief CONCAWE 7/5/2008 JN/jeD2008/719, bijgevoegd als bijlage

³ Mengsel: een mengsel of oplossing bestaande uit twee of meer stoffen

1. Een UVCB-stof met een registratie onder REACH;
2. Een mengsel van UVCB-stoffen waarvan de individuele UVCB-stoffen een registratie hebben onder REACH;
3. Een mengsel van een duidelijke gedefinieerde stof en UVCB stof(en) waarvan de stoffen zijn geregistreerd onder REACH;
4. Een duidelijk gedefinieerde stof met een registratie onder REACH;
5. Een mengsel van duidelijk gedefinieerde stoffen waarbij de individuele stoffen zijn geregistreerd onder REACH;
6. Teruggewonnen stoffen. Afvalstoffen die een bewerking hebben ondergaan waardoor ze het "einde afvalstadium" hebben bereikt en nuttig mogen worden toegepast;

Tankterminals mogen geen afvalstoffen ontvangen. Ze beschikken niet over de vereiste vergunningen hiervoor. Dit is echter wel een aandachtspunt omdat de tankterminals de herkomst, en dus de status van de stoffen niet altijd kennen.

Volgens de REACH-verordening valt de tankterminal onder de definitie van een downstream gebruiker. Het is namelijk een formuleerder/menger van diverse stoffen en/of mengsels⁴. De tankterminal is geen producent van nieuwe stoffen en evenmin een importeur van stoffen -eventuele import van buiten de EEA wordt gedaan door de huurder van de tank-, maar mengt de binnengekomen stoffen of mengsels tot een nieuw mengsel, waarbij sprake is van een fysisch proces zonder dat daarbij nieuwe stoffen worden vervaardigd.

De tankterminal ontvangt een diversiteit aan hiervoor onder 1 t/m 6 genoemde producten en slaat deze op in haar tanks. Voor het nieuwe mengsel dat ontstaat als verschillende individuele stoffen (zowel UVCB als duidelijk gedefinieerde stoffen) of mengsels in een tank terechtkomen, geldt geen registratieverplichting (immers als het goed is zijn alle individuele stoffen door de producent of de importeur geregistreerd, en teruggewonnen stoffen zijn uitgezonderd van de registratieplicht). Er bestaat echter wel de verplichting om voor het nieuwe mengsel een nieuw veiligheidsinformatieblad (VIB) op te stellen. Dit VIB kan niet hetzelfde zijn als dat behorende bij een individuele UVCB-stof met het bijbehorende REACH-nummer en data. Het zal een VIB van een mengsel moeten zijn waarin in rubriek 3 de samenstelling

⁴ Art. 3 onder 13: elke in de gemeenschap gevestigde natuurlijke persoon of rechtspersoon, niet zijnde een fabrikant of importeur, die een stof, hetzij als zodanig, hetzij in een mengsel, gebruikt bij zijn industriële activiteiten of beroepsactiviteiten)

wordt vermeld en waarbij het product in rubriek 2 moet worden ingedeeld op basis van CLP regelgeving⁵.

Voor een goed begrip van de verplichtingen van de verschillende actoren op grond van de REACH-verordening zijn de definities uit deze verordening van belang.

De tankterminal verleent een productiedienst aan de huurder van de tanks. Hij ontvangt de diverse stoffen en mengsels in de opslagtank en mengt deze stoffen en mengsels fysiek in opdracht van de huurder en volgens een contract voor die diensten. Op basis hiervan is de tankterminal een zogenoemde loonfabrikant.

Artikel 31 lid 1 van REACH vereist dat de leverancier van een stof of een mengsel aan de afnemer een veiligheidsinformatieblad verstrekt indien een stof of een mengsel als gevaarlijk is ingedeeld volgens de CLP.

Een leverancier wordt in artikel 3, onder 32, van REACH gedefinieerd als “elke fabrikant, importeur of downstreamgebruiker of distributeur die een stof, als zodanig of in een mengsel in de handel brengt”.

De REACH-definitie “in de handel brengen” betekent “het aan een derde leveren of ter beschikking stellen, ongeacht of dit tegen betaling dan wel om niet geschiedt”.

Op grond van deze definities moeten mengsels die door de tankterminal ter beschikking worden gesteld aan de afnemer (d.w.z. de huurder/opdrachtgever) worden beschouwd als in de handel gebracht. Derhalve is de tankterminal de leverancier van het mengsel en is de huurder/opdrachtgever (vaak de trader) de afnemer in de zin van REACH.

De tankterminal is als loonfabrikant dus formeel verantwoordelijk voor de verstrekking van een VIB van het mengsel dat hij voor de afnemer vervaardigt. Indien tussen de partijen overeengekomen, kan de samenstelling van het VIB echter worden uitgevoerd door de afnemer (vaak de trader).

Handelaren (traders)

De opdrachtgevers in deze keten zijn de handelaren of zogenaamde traders. Deze bedrijven huren opslagruimte bij de tankterminals en kopen op de internationale markt partijen stoffen en mengsels en laten die naar de tankterminals verschepen.

⁵ CLP-verordening: Regulation EU/1272/2008 on classification, labelling and packaging of dangerous substances (Indeling, etikettering en verpakking van gevaarlijke stoffen)

Daar worden deze partijen overgepompt in tanks op aanwijzing van de handelaar. De handelaar geeft de tankterminal opdracht tot activiteiten als verpompen en overslaan in andere tanks of schepen. De handelaar controleert en beslist over de opbouw van een tankinhoud uit verschillende partijen. Op het moment dat de handelaar zo een stookolie heeft “opgebouwd” uit verschillende partijen, wordt deze op de markt verkocht als stookolie.

Hiermee is de handelaar degene die beslist over de samenstelling van de stookolie en degene die de stookolie op de markt brengt. Ook is de handelaar degene die over de informatie en herkomst van de ingekochte stoffen en mengsels beschikt.

De verkoop van stookolie aan derden door de handelaar valt onder de definitie “in de handel brengen”. Hierdoor is de handelaar aan te merken als een “leverancier” en dus verplicht aan de afnemer een VIB te verstrekken.

Conclusie: De REACH-verplichting tot het verstrekken van een veiligheidsinformatieblad geldt dus zowel voor de tankterminal (blender) als de handelaar (trader).

ADMINISTRATIEBESLUIT MILIEUGEVAARLIJK STOFFEN EN PREPARATEN

Volgens artikel 36 van de REACH-verordening moet elke fabrikant, importeur, downstreamgebruiker of distributeur alle informatie verzamelen die hij nodig heeft om zijn verplichtingen krachtens deze verordening te vervullen en die informatie beschikbaar houden gedurende ten minste tien jaar nadat hij de stof of het mengsel voor het laatst heeft vervaardigd, ingevoerd, geleverd of gebruikt.

Naast de REACH-verordening en de CLP-verordening is het Administratiebesluit milieugevaarlijke stoffen en preparaten op de productie van scheepsbrandstoffen van toepassing. Dit besluit verplicht een ieder die beroepshalve stoffen of preparaten (mengsels) vervaardigt of in Nederland invoert, een administratie bij te houden. Deze administratie heeft betrekking op de stoffen en mengsels die worden vervaardigd, ingevoerd en aan een ander ter beschikking worden gesteld. De chemische namen van stoffen en de belangrijkste in mengsels aanwezige stoffen tot een gewichtspercentage van 95% moeten worden geadministreerd.

Administratieplichtig is ieder die beroepshalve stoffen of mengsels vervaardigt of in Nederland invoert. Als loonfabrikant is de terminal (blender) degene die daadwerkelijk mengsels vervaardigt. Hiermee is de terminal aan te merken als administratieplichtig.

De handelaar (trader) verricht geen fysieke handelingen maar deze worden wel in zijn opdracht uitgevoerd. De handelaar koopt de stoffen en mengsels, en kent (of zou moeten kennen) de chemische samenstelling. Hij geeft opdracht voor het blen-

den en bepaalt zo de samenstelling van het mengsel, en kan daarom eveneens beschouwd worden als degene die een preparaat vervaardigt.

ILT

Datum

27 december 2016

De conclusie hieruit is, dat zowel de terminal als de handelaar onder de werking van het Administratiebesluit milieugevaarlijke stoffen en preparaten valt en een administratie moeten voeren.

Helsinki, 07-05-2008
JN/je D(2008)/ 719

██████████
Secretary-General
CONCAWE
Boulevard du Souverain 165
B-1160 Brussels
Belgium

Dear ██████████

Pursuant to our letter of 22 February 2008 titled "REACH-Regulation and blending of gasoline" (Our reference: FB/je D(2007)/06) and the subsequent meeting of 2 April 2008 between CONCAWE and ECHA, I am writing to clarify the status of gasoline under the REACH Regulation.

As stated in our earlier letter, gasoline is described in the European Inventory of Existing Commercial chemical Substances (EINECS) under number 289-220-8; CAS number 86290-81-5 as "a complex combination of hydrocarbons consisting primarily of paraffins, cycloparaffins, aromatic and olefinic hydrocarbons having carbon numbers predominantly greater than C3 and boiling in the range of 30°C to 260°C (86°F to 500°F)" and thus may be regarded as a (phase-in) substance under the REACH Regulation under certain circumstances.

It is the responsibility of potential registrants to decide whether their different gasoline qualities are covered by this entry description. However, whether gasoline is a substance or preparation under the REACH regulation will depend on the nature of the manufacturing or processing by which it is produced.

In this respect, gasoline manufactured within an integrated refinery complex through various refinery processes would be viewed as a substance under the REACH Regulation. The manufacturing steps which occur within an integrated refinery complex are a matter for manufacturers who are best placed to understand their processes. Similar principles also apply to the manufacture of other petroleum hydrocarbon substances. However, any further mixing of performance additives or oxygenates would lead to formulation of a preparation.

ILT

Datum

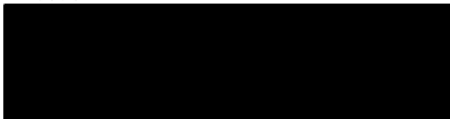
27 december 2016

Companies that mix gasoline hydrocarbons (and of other petroleum hydrocarbons) that are located outside of the refinery fence-line are formulators of a preparation and under REACH would be viewed as downstream users. It may well be that the gasoline preparation reflects the same hazard profile and exposure scenario as the substance gasoline.

Given this dual nature of gasoline (and other petroleum hydrocarbons) under REACH, it is in the responsibility of the importer to decide whether the import can be treated as a substance or as a preparation.

I trust this clarifies your questions.

Yours sincerely,

Executive Director